

Stöðan í Havn í 1982:

Noyðast at gevast í skúla — fáa onki at búgva í

— Nýtt landsfelag hefur loysnina.

Býráðsformaðurin um figgjarætlanina:
Eg rokni við onkrum positivum

Fleiri dømi eru um, at fólk, sum koma til Havnar at

ganga í skúla, noyðast at gevast, tí tey onki fáa at búgva í.

Hetta er ein av álvars-ligu avleiðingunum av tí stóra troti á bústöðum til

skúlaungdóm.

Trotið er stórt. Tað er prógvað við einari kann-ing, sum mentamála-nevndin hjá Tórshavnar býráð gjørdi í 1979. Tá manglaðu 170 bústaðir. Síðani er stöðan versnað. Og hon er so ringa, at nýstovnaða landsfelagið fyri færoyingar undir útbúgving hevur sett sær sum fremsta mál at bota um hana.

Tað skuldi væl borið til, heldur felagið. Við at brúka lógina um íbúðargrunn. Eftir henni gjalda land og kommunu hvørt sini 18% av byggikostnaði. Og eitt broytingar-uppskot til lógina frá Landsstýrinum skuldi gjørt, at tað ber uppátr betur til, greiddu umboð fyri LFU frá á einum tíð-indafundi mikudagin.

Longu í ár

LFU hevur longu gjørt eitt uppskot um, hvussi bótast kann um bústaðar-trotið: bygging av húsum til seks fólk. Hvørt húsið hevur umframt tey seks rúmini felags upphaldsrúm við køki, tvey bað-rúm og dur við oljufýr og vaski- og turkimaskinu. Húsinu eru í tveimum hæddum, hvør 73 m². Tór-álvar Weihe, sum hevur teknað húsinu, sigur, at tey kunnu byggjast á grundstykkjum til sethús. Á einum vanligum stykki, 500 m², kunnu standa tvey hús. Eitt tilíkt hús kostar uml. 750.000 kr. at byggja. Tá er grundstykki iroknað.

LFU væntar ikki, tað verður trupult at fáa grundstykki í Havnini.

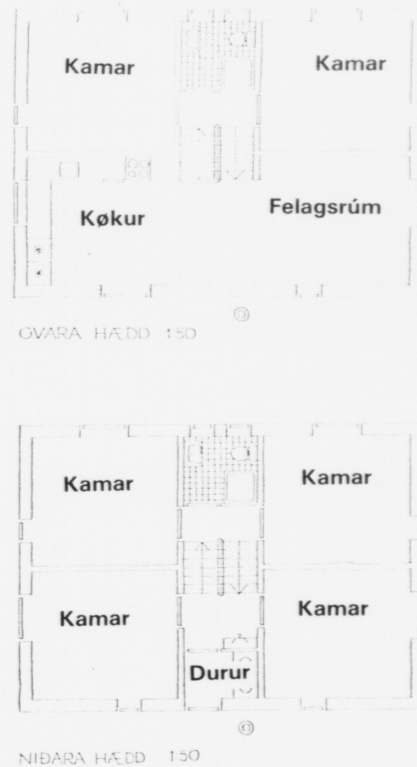
Tórálvar Weihe sigur, at royndir her og aðrastaðni vísa, at tað er rættari at byggja slik hús enn stórar kolleigibygningar. Hesir eru nógv dýrari at umsita og halda reinar. Dømi eru um í Danmark, at 20% av leiguni hjá teimum, sum búgva á kollegii, fara til umsitingina.

Landsstýrismaður góðviljaður

LFU hevur lagt uppskot sitt fyri landsstýris-mannin Páll Vang og mentamálanevndina hjá býráðnum.

Páll Vang var sera positivur og bjóðaði felagnum á fund við øllum Lands-stýrinum fyrst í næstu viku.

Páll Vang greiddi eisini umboðnum fyri LFU frá,

Soleiðis sær uppskotið hjá LFU út. Rúmini eru 11,88 m². Húsinu skulu rekast sum sjálveigandi stovnur og leigan skal figgja tey 64%

at ætlanin er at broyta lógina um lærlingaheim frá 1968, soleiðis, at hon eisini kemur øðrum undir útbúgving til góðar. LFU hevur biðið býráðið um at seta av so mikið av peningi til íbúðargrunnin á figgjarætlanina fyri 1982/83, at tann mest átroðkandi tørvurin á bústöðum kann burturbeinast. Ber hetta ikki til, so nógv mikið til 24 bústaðir, ella fyra hús.

Ikki bara Havnin

Um býráðið lurta eftir skúlaungdómnum, fæst at vita komandi hósadag, tá býráðið hevur aðru viðgerð av figgjarætlanini. Men sum vit skiltu á Poul Michelsen, býráðsformanni og formanni í figgjar-nevnd býráðsins, so eru útlit fyri, at pengar verða settir av. Hann sigur, at býráðið er biðið um at jatta pengar sambært lógini um íbúðargrunn til vanligar íbúðir, íbúðir til eldri fólk og íbúðir til skúlafólk. Samgongan í býráðnum er í lotuni í ferð við at byta slakar 13 mill. kr. á kontoinnar á figgjar-ætlanini. Poul Michelsen vil ikki upplýsa nú, hvussi hetta bytið verður. Men viðvíkjandi íbúðargrunnum væntar hann, at «okkurt positivt spyrst burturúr».

Poul Michelsen er samdur við teimum, sum siga, at kommunan hevur gjørt ov litið við bústaðarspur-ningin hjá skúlaungdómi.

Vit kunnu ikki vísa spur-ningin frá okkum, tað má gerast nakað við hann, heldur býráðsformaðurin.

Men hann leggur sam-stundis stóran dent á, at tað kann ikki vera mein-ingin, at bara Havnin skal gera nakað. Kommunur-nar úttan um hovuðs-staðin eiga eisini at fáa ein miðvísan íbúðarpolitik.

Poul Michelsen visir á, at Havnin er einasta kommuna, sum hevur sosialar íbúðir. Skal hetta eisini verða so í framtíðini, so enda øll, sum hava brúk fyri slikari íbúð, í Havn. Og tað kann ikki vera rætt, heldur hann.

Ov litil partur

Annars er Poul Michelsen ikki nøgdur við lógina um íbúðargrunnin. Hann heldur, at tað er ov nógv hjá fólkum við lágaru inntøku at gjalda tey 64%, sum eru eftir, tá land og kommunu hava góldið sín part.

Poul Michelsen sigur, at hann hevur gjørt vart við hesa áskoðan í Lands-stýrinum.

Men fyribils kunnu Poul Michelsen og hinir í býráðnum umhuga seinastu orðini í skrivinum frá LFU til mentamálanevndina:

«Verður skjótt settur á longu komandi figgjarár, hevur býráðið vist veruligan áhuga fyri spurninginum og hugurin fyri sam-starvi verandi harvið eisini munandi betri».

Ein skattasøga:

Fekk rentur í staðin fyri girokort

Veðrið undantikið er skatturin vanlig-asta umrøðuevni. Søgurnar um fram-ferðina hjá skatta-valdinum eru nógv- ar og fjølbroyttar. Vit hava fingið eina frá einum manni, sum fekk rentur í staðin fyri inngjald-ingarkort:

Maðurin skrivaði í februar 1978 til Landsstýrið og bað um at fáa skattin út-settan rentufritt. Hann skuldi undir at byggja eitt fjós og hevði tí ikki pengar tøkur til skattin.

I april svaraði Lands-stýrið, at umsóknin var játtad. Maðurin fekk fyri-bils loyvi til at stæða við tí skattinum, sum var eftir fyri skattaárið 1977-78. Hann fekk loyvi at stæða til árið 1978 var liðugt. Tá skuldi hann venda sær til Gjaldstovuna og fáa í lag eina gjaldskipan fyri út-setta skattin. Helt hann hesa gjaldskipan, skuldi hann sleppa undan rent-unum.

Tann 2. januar 1979 gjørdi so maðurin ta av-talu við Gjaldstovuna, at hann frá 1. februar 1979 skuldi gjalda 1.000 kr. um mánaðin til allar tann út-setti skatturin, 10.994 kr., var góldin.

Men tá hann ongi gjald-ingarkort fekk frá Gjald-stovuni, fekk hann ikki góldið, sigur hann.

— Eg hevði fingið at vita, at skattur bert má gjaldast við serligu inn-gjaldingarkortum Gjald-stovunnar.

Tann 21. februar 1979 spurdi hann á Gjald-stovuni eftir hesum kort-um.

— Eg bleiv biðin um at biða. Kortini skuldu nokk koma. Og eg fekk eisini vissu fyri, at eg ongar rentur fór at fáa.

Men kortini komu ikki. Eg havi síðani spurt eftir teimum fleiri ferðir. Svárið hevur altíð verið tað sama. Men kortini eru ikki kom-in enn tann dagin í dag, sigur maðurin, sum er sera misnøgdur við hesa fram-ferð hjá Gjaldstovuni.

Men prikkurin yvir ið kom nýstaðni, tá maðurin eins og allar aðrir skatta-borgarar herfyri fekk sendandi kontoavrit frá Gjaldstovuni, ella Skatta-deildini. Hann hevði fingið rentur fyri útsetta skatt-in, 5.516 kr. Hann sigur, at hevði hann fingið inn-gjaldingarkortini, hevði hann eisini góldið rætt-stundis.

Kann sleppa undan rentunum

Vit vendu okkum til Jóg-van Jensen á Skattadeild-

ini. Hann heldur, at tað skuldi verið ein møguleiki hjá manninum at sloppið undan rentunum, um hann skivar til Lands-stýrið og greiðir frá, hvussu vorðið er. Og um hann er forur fyri at leggja tær 10.994 kr. á bórðið.

Jógvan Jensen sigur, at tað er ongin treyt, at skattur bert kann gjaldast við inngjaldingarkortum Gjaldstovunnar. Tað ber eisini til at brúka eina van-liga postávísing til dómis. Men tað er lættari hjá Skattadeildini at bóka, tá inngjaldingarkortini verða brúkt. Tí á teimum stend-ur skattanummarið hjá inngjaldaranum. Fólk hava lyndi til at gloyma skattanummarið, tá tey gjalda á annan hátt og tað gevur tí, sum bókar, eyka-arbeiðið at finna tað.

I hesum førinum átti maðurin at brúkt tey inn-gjaldingarkortini, hann átti eftir fyri árið 1977-78. Men tað ber eisini til at fáa nýggj kort. Men tað er, eftir hvat vit duga at skilja, tryggast at skriva eftir teimum enn at ringja og biðja um tey.

Skattadeildin hevur ongi serlig inngjaldingar-kort fyri útsettan skatt. Annars heldur Jógvan Jensen, at argumentið við inngjaldingarkortunum er ov veikt. Tað í sær sjálv-um sleppur ongum undan at gjalda rentur.

Heimskendur abstraktur grafikkur í Listaskálanum

I gjár læt Mr. David Rat-ford frá bretska sendi-ráðnum í Keyptmannahavn upp eina framsýning hjá heimskenda lands-manni sínum, Victor Pas-more.

Pasmore, sum er føddur í 1908, er gítin um allan heim fyri sínar abstraktu, grafisku konstruksjónir.

Framsýningin er opin til 28. mars. Friggjadag, leygardag og sunnudag er

opið kl. 14-18 og miku-ðið kl. 19-21. Leygardag og sunnudag kl. 17 verður filmurin «Mr Pasmore — Images», sýndur í Listaskálanum.